

TEDENSKESLIKKE

PRILOGA DOMOVINI

Leto IV.

V Ljubljani, dne 21. junija 1928

25. šte.

Nobilov polet na severni tečaj

Neke nedelje okoli sedmih zjutraj, sredi meseca aprila, so videli v okolici Ljubljane plavati veliko zračno ladjo. Že prihodnji dan smo čitali v naših dnevnikih, da se je peljal preko naših pokrajin italijanski general Nobile, da ponese seboj italijansko zastavo in pa papežev križ, katera hoče položiti na najsevernejši točki naše zemlje, na severnem tečaju.

Zakaj da se je general Nobile podal na to nevarno pot, prav za prav ni povedal nihče in še tudi dandanes nočejo, ko on, kakor nekateri njegovi spremljevalci, tisti, ki so ostali živi, vzdihujejo tam daleč na severu, odrezani od ostalega sveta in težko pričakujejo rešitve.

Vse skupaj je povito v neko čudno nejasnost. Italijani so večkrat omenjali, da gre Nobile raziskovat severni tečaj, preko katerega je poletel lansko leto z Norvežanom Amundsenom. Nekateri italijanski listi so trdili, da hoče Nobile pokazati pogum Italijanov, o katerem svet zelo dvomi; kaj izrecnega pa nismo mogli zvedeti, kaj prav za prav nameravajo Italijani in zakaj so poslali Nobila na zagonetno pot.

Čisto drugače pa so tolmáčili drugi narod polet Italijanov. Večina svetovnih časopisov je izrazila mnenje, da so Italijani poslali Nobila iz svoje nenasitne grabežljivosti po tuji zemlji, da nekako osvoji tako zvano Franc Jožefovo deželo, ki se nahaja daleč na severu, za Italijo. — Omenjeni del sveta je bil odkrit l. 1873. od avstrijske severne raziskovalne družbe, ki mu je dala ime po svojem vladarju, avstrijskemu cesarju Francu Jožefu, sedaj pa si ga laste po vsej pravici Rusi.

Mnogi so izražali mnenje, da zrakoplov »Italia« sam na sebi, kakor tudi vsa priprava, posadka in sam voditelj družbe niso najmanj sposobni za tako podvzetje.

Dva dni za tem, ko smo videli plavati Nobilovo »Italio« nad ljubljansko okolico, smo že čitali, da je Nobile radi raznih nezgod moral pristati v severni Nemčiji v Stolpu. Tu se je Nobile zadržal precej dolgo in svetovno mnenje je bilo, da bo italijanska komedija končala s tem, da se bo Nobile s svojimi junaki kar na tihem povrnil v svojo sebično domovino. — Ali bilo je drugače. Maja meseca smo prejeli nova poročila, da se je Nobile

ponovno ojunačil in jo mahnil nad večni led in sneg. — Nekaj dni so italijanski časopisi pisali že kar zoprne slavospeve o svojih junakih in njihovih činih. Poročali so, da je Nobile srečno preletel severni tečaj, kjer pa ni našel trdne zemlje, kakor so trdili italijanski učnjaki in pa Nobile sam, nego neskončne snežne in ledene gore in da je zastavo in križ spustil kar na zamrzlo morje. Za tem pa so izostala vsa poročila. V drugi polovici maja so utihnili Nobilovi brezžični aparati, ki so poprej neprestano pripovedovali, kje krmari zračna ladja »Italia«, so utihnili. Svet, ki je imel kljub italijanski oholosti usmiljenje z usodo posadke na »Italiji«, je z nekim strahom pričakoval novih poročil in v Italiji so molili za srečno vrnitev severnih raziskovalcev. Le eden pa se ni dal ukloniti v svoji bojni prevzetnosti. To je bil sedanji nekronani italijanski kralj Mussolini, ki je baje največ zakrivil na žrtvah, ki jih je zahtevala večna severna zima in jih najbrže še bo ter je celo odklonil ponudeno pomoč Norvežanov, ki posebno dobro poznajo severne pokrajine.

Vse je bilo mnenja, da se je dogodila zračni ladji nesreča. Brezžični aparati so klicali in poslušali, a vse zaman, od nikjer odgovora. Šele po kakih desetih dneh so vjeli v Rusiji na brezžičnih aparatih znake in jih polagoma razrešili. Ugotovili so, da prihajajo od Nobila, ki životari z delom svoje posadke nekje daleč na severu v Franc Jožefovi deželi, baje na neki ogromni plavajoči ledeni gori. Tekom kesnejših poročil so ugotovili, da je Nobilova »Italia« zadela v ledeno goro, da se je čolnič viseč pod zrakoplovom, kjer je bil Nobile in nekaj posadke odtrgal, ostali del pa je odplul v neznane kraje. Nobilov radio-telegrafist, ki je s svoje aparate nekoliko popravil, prosi pomoči. Vse se pripravlja, ali izgleda pa zaenkrat precej dvomljivo, ako bo pravočasna pomoč mogoča in če bo sploh dosegla nesrečneže, žrtve italijanske oholosti.

Na vesti o reševalnih delih težko čakajo zlasti otroci in žene udeležencev ekspedicije, ki jih bo nesreča gotovo težko prizadela. Če rešitev ne

uspe kljub vsem naporom številnih pogumnih reševalcev različnih narodnosti, potem bo te nedolžne žrtve pač najbolj obžalovati.

General Nobile s hčerko.

Severna pokrajina v Franc Jožefovi deželi.

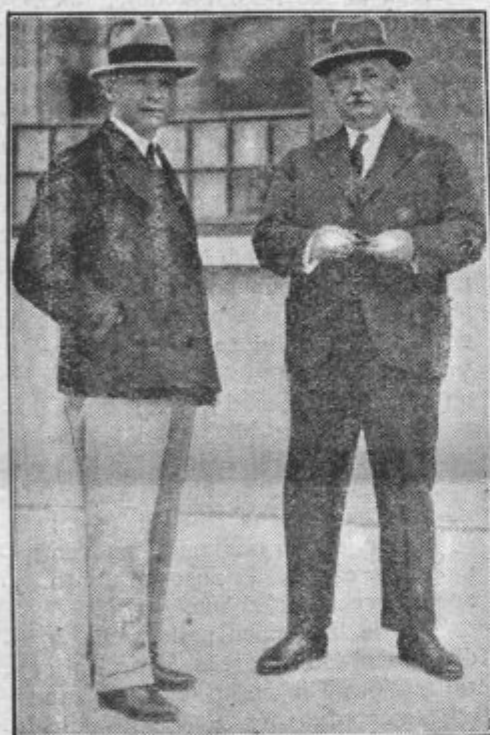
Janez Gantar, zaslužni slov. učitelj, rojen v Dobračevem pri Žižah, je praznoval letos svojo 85. letnico.

Vozilo podobno biciklu, s katerim se lahko vozimo po vodi, je iznašel Slovenec Kavčič in ga razstavil na letošnjem ljubljanskem velosejmu.

Anton Žibert, Gantarjev vrstnik, po letih in stanu je bil rojen v Krašnji na Dolenjskem.

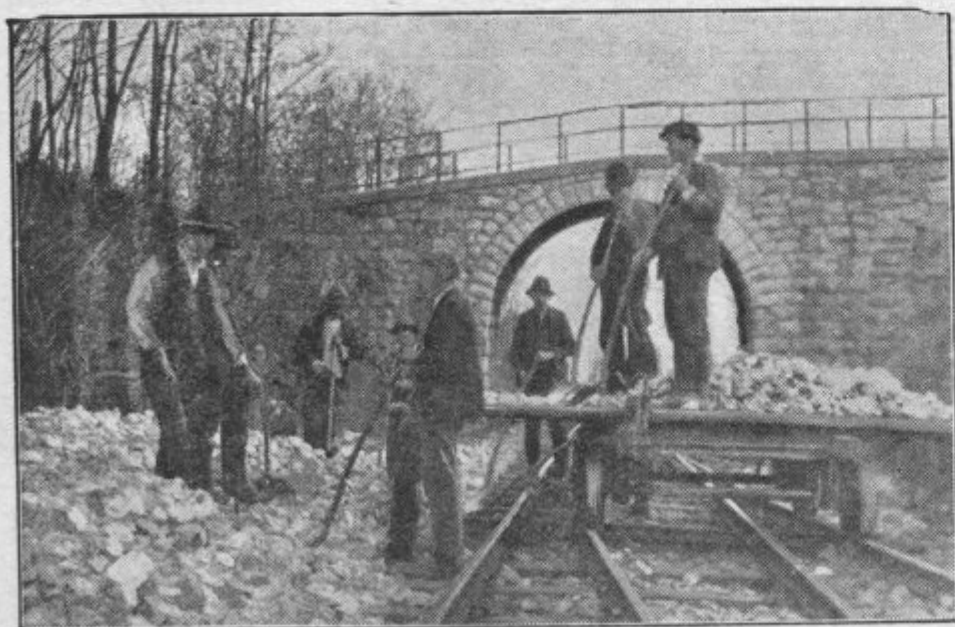
Julij Sauerwein v Ljubljani med razgovorom s predsednikom Jugoslovanske Matice dr. Pretnarjem

Najstarejša Slovenka Elizabeta Vilkovičeva je umrla te dni na Savi pri Liti in v starosti 102 leti

Julij Sauerwein, slavni francoski novinar je došel v Jugoslavijo, da se osebno prepriča o razpoloženju glede nettunskih konvencij

Pričetek dela za novo postajo Sela Otavce v Belokranju.

Desno:

Dr. Milan Šturm, starosta Sotola II. M. praznuje 50. rojstni dan.

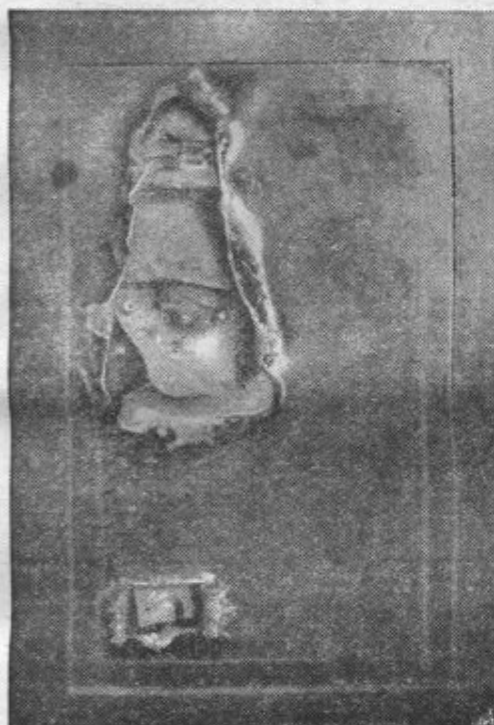
Letalec Riiser Larsen, ki se je lansko leto udeležil poleta na Severni tečaj, se udeleži rešilne akcije za Nobila.

Maksim Gorkij, slavní ruski pisatelj, ki se je pred kratkim vrnil v svojo domovino, je bil nadvse slavnostno sprejet.

Rumunska princesa Helena, žena bivšega prestolonaslednika Karola, je vložila tožbo za ločitev zakonca.

Veliko blagajno v Kranju so tatinski svedrovci navrtali. Slika kaže, kako so svoje nečastno delo izvršili.

Tudi ljubljanska deca se veseli pomladi. Mestni otroci zbrani na velikem mestnem igrišču društva Atene po končani otroški prireditvi.

Na desni spodaj:

Slavni letalec Kingsford Smith, zmagalet Tihoga oceana, je preletel v dveh odsekih 14.000 km.

Ljubljanski dečki pri veseli igri. Dečki zavezani v vrečah teknujejo v tekni in povzročajo mnogó smeha gledalcem.

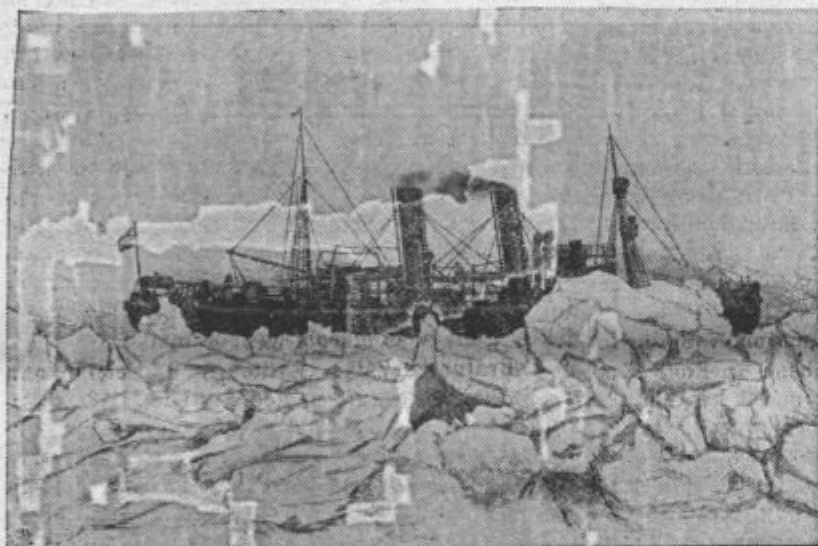

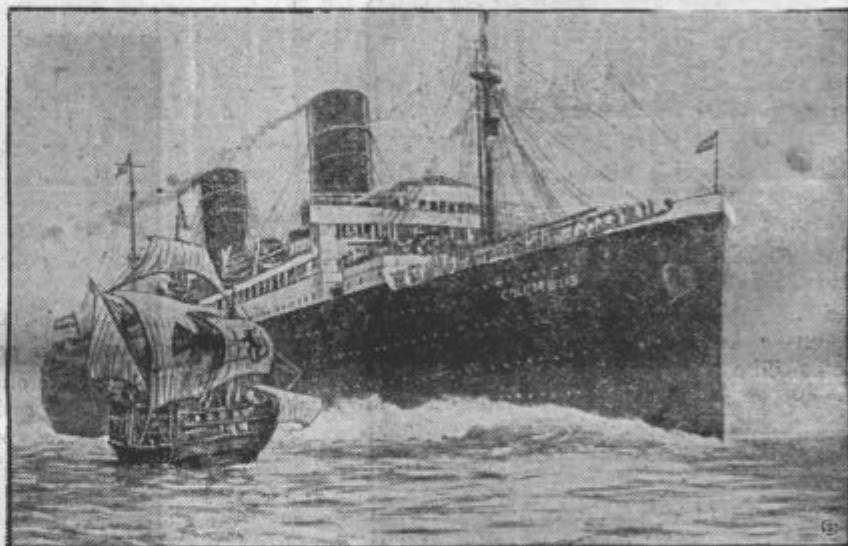
Pokrajina, kjer iščejo ponesrečenega Nobila.

Levo:

Fritjof Nansen, ki se je pred kratkim vrnil iz Amerike, je bil imenovan vodjem rešilnega podjetja za Nobila, a je to čast odložil.

Lomilec lodu poslan v pomoč generalu Nobilu v borbi z ledenimi skladi.

Od Kolumba do »Columbusa«. Za isto pot, za katero je rabil slavní pomorščak Krištof Kolumb nad dva meseca, je prevozila nemška ladja »Columbus« v šestih dneh.

V kitajski brivnici.

Kitajec pred trgovino.

raz urežele nemirov in bojov. Na naših slikah vidimo, da so tudi Kitajci prikrojili svoje življenje in delovanje kakor ga najdemo v ostalem kulturnem svetu. Le kaznjenci (na srednji sliki) niso deležni udobnosti, kakršne imajo njihovi sodruzi v kulturnih deželah.